

Ny politik för sjukvården!

Efter en mycket spännande rösträkning blev det sent i söndags kväll klart att det blir regeringsskifte. Vad det innebär för svensk hälso- och sjukvård återstår att se, men säkert är att förändringar kommer. Sjukvården var en av de viktigaste frågorna för väljarna, och kanske också en av de frågor där de ideologiska motsättningarna var tydligast.

Förväntningarna på sjukvården är höga, vilket ställer stora krav på den nya regeringen. Blir det ökad tillgänglighet och bättre kvalitet i vården med en borgerlig regering? Många väntar och förväntar sig resultat.

Det finns behov av flera olika satsningar på sjukvården – mer resurser är absolut nödvändigt, men det behövs också vissa reformer för att medborgarna ska få en tillgänglig, högkvalitativ vård. Läkarförbundet har många förslag och tips till den kommande »sjukvårdsministern«, och vi vill gärna dela med oss. Vi vill se förbättringar i alla led av sjukvården, och dessutom behövs satsningar inom medicinsk forskning.

En reformerad sjukvård kräver tydliga styrningsprinciper, och Läkarförbundet har identifierat några viktiga sådana: vård på lika villkor, separata utförare och beställare, kunskapsstyrning, fritt vårdval och öppen verksamhetsredovisning.

Att förbättra och bygga ut primärvården kommer att bli en av de viktigaste frågorna. Trots löften och satsningar under många år har vi i Sverige inte lyckats med målsättningen att alla invånare ska ha möjlighet att välja familjeläkare. Inom den borgerliga alliansen finns det ett parti, som tydligt vill satsa på ett familjeläkarsystem.

Den nära sjukvården måste byggas ut. Närsjukvården borde kunna tillgodose huvuddelen av befolkningens vårdbehov med ett familjeläkarsystem som bas. Men hittills har otydliga ansvarsgränser och bristande samverkan mellan olika huvudmän inneburit problem.

Äldre patienter med flera sjukdomar och patienter med psykiska problem har ofta fallit mellan stolarna. Patienter med stora vårdbehov har inte fått sina behov av läkarinsatser i boendet tillgodosedda. Läkarförbundet presenterade förra året en modell för närsjukvård som uppfyller målen om en tillgänglig, säker och kostnadseffektiv vård baserad på hög professionell kompetens.

Sjukvårdens tillgänglighet måste förbättras – det

gäller såväl primärvård som specialiserad vård. Vårdgarantin har inneburit förbättringar, men nu är det dags att ta krafttag för att helt få bort köerna. De borgerliga partierna har lovat att riva upp den så kallade stopplagen, och de menar att genom ökad konkurrens kan fler aktörer i vården åstadkomma en mer tillgänglig vård.

Att uppmuntra anställda att ta över driften av en verksamhet är ett led i att skapa mångfald, men upphandling av primärvård med korta vårdavtal gör att alltför få hittills vågat satsa. Det är mycket angeläget med en förändring av reglerna kring upphandling av sjukvård, och det är kanske viktigare än avknoppningsstöd. Om tillgängligheten blir bättre med ökad mångfald i producentledet kanske vi kan få se en lagstiftad rätt till vård i tid?

Det behövs en tydlig vision för svensk psykiatri. Bantningen av psykiatri har varit för hårdhänt, och minskningen av antalet slutenvårdsplatser har blivit för stor. Antingen måste fler platser tillskapas eller också måste de ersättas med öppenvård eller olika mellanvårdsformer. Resurstillskott måste kombineras med aktiva handlingar. Svenska psykiatriska föreningen har presenterat ett visionsdokument med många olika förslag som bl a kan förbättra specialistpsykiatriens tillgänglighet.

Äldrevården har varit en fråga som lyfts i valrörelsen, men det har mest handlat om mer resurser till särskilda boenden och kompetensutveckling för de anställda. Ökad läkarmedverkan i äldrevården är nödvändigt för att förbättra kvaliteten på vården för de äldre. Med en fast läkarkontakt och möjlighet till inläggning på geriatrisk vårdavdelning utan att passera akuten kan omhändertagandet av de äldre patienterna förbättras.

Medicinsk forskning har tappat mark i Sverige – nu krävs det stora satsningar för att vi ska återvinna en topplats. Det gäller både grundforskning och klinisk forskning – trots alla larmrapporter har alltför lite hänt på dessa områden. Det kanske behövs en särskild forskningsminister? Alternativt är det kanske dags att flytta handläggningen av frågor om medicinsk forskning till det departement som har hand om sjukvården?

Om några veckor vet vi hur regeringen och departementen kommer att se ut. Den eller de ministrar som kommer att ansvara för sjukvården har en viktig och svår uppgift framför sig. Vi ser fram emot ett gott och givande samarbete.

»Förväntningarna på sjukvården är höga, vilket ställer stora krav på den nya regeringen. Blir det ökad tillgänglighet och bättre kvalitet i vården med en borgerlig regering? Många väntar och förväntar sig resultat.«

EVA NILSSON BÅGENHOLM
ordförande i Sveriges läkarförbund

Kontaktuppgifter Sveriges läkarförbund:
www.lakarforbundet.se, E-post: info@slf.se
Telefon: 08-790 33 00, Fax: 08-20 57 18
Postadress: Box 5610, 114 86 Stockholm
Besök: Villagatan 5, Stockholm